

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

ZAKŁAD DYDAKTYKI WOJSKOWEJ

2/2

DO UŻYTKU
BIBLIOTECZNEGO
TAJNE
C00001
Egz. Nr

plk dypl. R. SIELECKI

ZASADY PLANOWANIA SZKOLENIA W WOJSKACH
(Wykład)

BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego
Nr. 234698

WARSZAWA

CZERWIEC

1970

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. Generała Broni Karola Świerczewskiego

ZAKŁAD DYDAKTYKI WOJSKOWEJ

2/2

00 000000

~~T A I N E~~

000001
Egz. Nr

płk dypl. R. SIELECKI

ZASADY PLANOWANIA SZKOLENIA W WOJSKACH
(Wykład)

00 000000
BIBLIOTEKI SZKOLENIOWI
KADEMU SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Świerczewskiego

X 234698

W A R S Z A W A

C Z E R W I E C

1 9 7 0

AKADEMIA SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego

ZAKŁAD DYDAKTYKI WOJSKOWEJ

zwekl. prot. 12657

ZATWIERDZAM
KIEROWNIK ZAKŁADU
DYDAKTYKI WOJSKOWEJ

DE WYTYCZ
KATEDRY

FO...E

Egz. 000001

płk doc. dr J. ZAKRZEWSKI

płk dypl. R. SIELECKI

"ZASADY PLANOWANIA SZKOLENIA W WOJSKACH"

/wykład/

BIBLIOTEKI SZKOLENIOWEJ
AKADEMII SZTABU GENERALNEGO
im. gen. broni K. Swierczewskiego
Nr. 234698

Treść wykładu

Wstęp

- I. Ogólne zasady planowania
- II. Koncepcja znowelizowanych dokumentów planowania szkolenia na szczeblach: okręg - kompania.
 1. Myśl przewodnia w opracowaniu znowelizowanych dokumentów.
 2. Proponowany charakter dokumentów planowania szkolenia na poszczególnych szczeblach dowodzenia.
- III. Zasadnicza problematyka zawarta w wytycznych organizacyjnych dotyczących szkolenia operacyjno - taktycznego na 1970 r.

WSTĘP

Całokształt pracy w systemie planowania winien zmierzać do doskonalenia i usprawnienia organizacji procesu szkolenia w oparciu o wypracowane koncepcje teoretyczne przy ekonomicznym gospodarowaniu środkami materiałowego zabezpieczenia i właściwym wykorzystaniu bazy szkoleniowej oraz efektywnym zużyciu czasu przeznaczanego na szkolenie.

Przesłanką do pomyślnego zaplanowania wszystkich przedsięwzięć szkoleniowych oraz właściwej ich realizacji winno być określenie właściwych proporcji na rzecz szkolenia w działalności dowództw i sztabów poszczególnych szczebli dowodzenia. Proporcje te można osiągnąć poprzez:

- organizację pracy dowództw i sztabów w ogólnym systemie planowania szkolenia i jego realizacji;
- określenie roli i zadań oraz kompetencji osób funkcyjnych w sztabach w zakresie planowania szkolenia i gospodarowania środkami materiałowymi przeznaczonymi na szkolenie;
- dokonanie analizy efektywności pracy oficerów sztabów, nacelowanej na koncyptowanie, organizację i bezpośrednie uczestnictwo w planowaniu szkolenia i jego realizacji.

Jednym z dokumentów wydanych przez Inspektorat Szkolenia MON na uwagę zasługuje opracowana po raz pierwszy

instrukcja zawierająca zasady organizacji i planowania szkolenia w operacyjnych wojskach lądowych na szczeblu okręg wojskowy - kompania /bateria/.

Instrukcja ma na celu określenie roli i zadań poszczególnych dowództw i sztabów w planowaniu szkolenia oraz uregulowanie pod względem formy i treści dokumentów planowania opracowywanych na poszczególnych szczeblach dowodzenia oraz ustalenia terminów planowania szkolenia.

Instrukcja zawiera ogólne zasady dotyczące planowania szkolenia oraz wzory dokumentów obowiązujące na poszczególnych szczeblach dowodzenia wraz ze szczegółowymi opisami.

Instrukcja ta jest dokumentem tymczasowym wydanym na okres 1-2 lat i autorzy zastrzegają możliwość wniesienia szeregu poprawek na podstawie opinii z jednostek. Przewiduje się, że po udoskonaleniu dokument ten służyć będzie jako ostateczna podstawa do opracowania odpowiednich założeń jako przesłanek do przejścia od planowania klasycznego do planowania naukowego przy pomocy maszyn elektronicznych.

I. OGÓLNE zasady planowania

Planowanie szkolenia obejmuje całokształt działalności szkoleniowej wojsk i sztabów na wszystkich szczeblach dowodzenia. Ma ono na celu ujęcie w ramy organizacyjne całokształtu procesu szkolenia wojsk, uwzględniające ścisłe powiązanie zaangażowanych sił i środków materiałowych w czasie i przestrzeni, odpowiednio do nakazanych przez przełożonych zadań, terminów oraz celów i efektów szkoleniowych.

Planowanie szkolenia dzieli się na różne dziedziny i kierunki ściśle współzależne. W planowaniu szkolenia rozróżnia się:

- szkolenie indywidualne szeregowców i kadry;
- szkolenie zespołowe pododdziałów, oddziałów, związków taktycznych i sztabów.

Każda z tych dziedzin szkolenia oprócz zaplanowania poszczególnych przedsięwzięć szkoleniowych wymaga odpowiednio uprzednio zaplanowanego zabezpieczenia materiałowego oraz właściwie przygotowanej bazy szkoleniowej.

W ogólnych zarysach podstawę do planowania, stosownie do szerebla dowodzenia stanowią:

- oczekiwane zadania operacyjne i operacyjno - taktyczne początkowego okresu wojny z uwzględnieniem dyslokacji poszczególnych związków taktycznych i samodzielnych oddziałów;
- aktualne i perspektywiczne warunki organizacyjno - szkoleniowe /struktura organizacyjna, uzbrojenie i wyposażenie, system uzupełniania wojsk, system szkolenia, aktualny stan i poziom wyszkolenia wojsk oraz baza szkoleniowa/;
- analiza osiągnięć i braków z lat poprzednich;
- zadania szkoleniowe postawione przez przełożonych;
- baza szkoleniowa związków taktycznych i samodzielnych oddziałów;
- przydzielone limity środków materiałowego zabezpieczenia szkolenia.

Przy planowaniu i opracowywaniu dokumentów planowania oraz przy stawianiu zadań szkoleniowych należy ponadto uwzględnić:

- rzeczywisty poziom wyszkolenia kadry, sztabów oddziałów i pododdziałów;
- charakter jednostek i pododdziałów, dla których planuje się zamierzenia szkoleniowe;
- stan techniczny sprzętu bojowego i pojazdów mechanicznych w poszczególnych jednostkach;
- warunki wykonywania zadań programowych oraz ilość przydzielonych środków materiałowego zabezpieczenia szkolenia;
- realne możliwości organizacji współdziałania różnych rodzajów wojsk w procesie szkolenia;
- dokładne rozliczenie zamierzeń szkoleniowych w czasie i przestrzeni;
- zarezerwowanie odpowiedniej ilości czasu i środków materiałowych na nieprzewidziane dodatkowe przedsięwzięcia, które mogą wyniknąć w toku trwania szkolenia.

Zadania szkoleniowe zawarte w planach szkolenia powinny być formułowane jasno i konkretnie, a każde z nich winno określać: kto, co, gdzie i w jakim czasie i jakimi środkami wykonuje. Podwładnym należy precyzować drogi postępowania w realizacji zadań.

Koordinacją wszystkich przedsięwzięć dotyczących planowania szkolenia zajmują się:

- w sztabie OW - oddział IX;
- w sztabie dywizji - wydział operacyjny, a kierownictwo nad planowaniem szkolenia sprawuje zastępca dowódcy do spraw liniowych;
- na szczeblu pułku i batalionu - dowódcy osobiście koordynują planowanie szkolenia;
- na szczeblu kompanii opracowuje osobiście dowódca.

Dowódcy wszystkich szczebli realizując plan szkolenia powinni rozwijać inicjatywę własną i swoich podwładnych w celu uzyskania najwyższych efektów szkoleniowych ulepszając formy, metody, treść i sposób przygotowania i przeprowadzenia poszczególnych zaplanowanych zamierzeń. W realizacji zadań należy pozostawiać podwładnym pełną swobodę, żądając od nich tylko osiągnięcia nakazanych celów przez strzeżenie terminów i obowiązujących norm postępowania.

Opracowanie planów szkolenia na poszczególnych szczeblach dowodzenia powinno przebiegać według ustalonego porządku, w którym kolejność pracy może być następująca:

- 1./ przestudiowanie przez dowódców, ich zastępców i szefów sztabów wniosków z analizy szkolenia wojsk za rok ubiegły opracowanych zawczasu przez podległy sztab;
- 2./ Szczegółowe poznanie przez dowódców, ich zastępców i szefów sztabów zasadniczych dokumentów planu szkolenia opracowanego przez sztab nadrzędny;
- 3./ zapoznanie się przez oficerów danego sztabu z zasadniczymi dokumentami planu szkolenia opracowanymi przez sztab nadrzędny;
- 4./ meldowanie dowódcy wniosków wynikających z analizy dokumentów;

- 5./ podjęcie zamiaru przez dowódcę w zakresie głównego kierunku szkolenia wojsk oraz realizacji zasadniczych zamierzeń szkoleniowych w czasie i przestrzeni łącznie z zaangażowaniem odpowiednich sił i środków;
- 6./ opracowanie projektu planu szkolenia. Każda komórka sztabu opracowuje materiał do poszczególnych dokumentów planowania;
- 7./ przeprowadzenie zgrania /koordynacji/ poszczególnych dokumentów planowania przez wszystkie komórki danego sztabu pod kierunkiem zastępcy dowódcy d/s liniowych /miejsce, czas, sposób realizacji, materiałowe zabezpieczenie;
- 8./ meldowanie dowódcy ostatecznej wersji podstawowych dokumentów planu;
- 9./ opracowanie wszystkich załączników przez komórki planujące;
- 10./ przedstawienie przełożonemu planu szkolenia do zatwierdzenia wraz z tezami odprawy szkoleniowej;
- 11./ przeprowadzenie odprawy szkoleniowej.

Przedstawiony wyżej porządek pracy nad opracowaniem planu szkolenia jest jednym z wariantów i zależeć będzie od stylu pracy dowódcy, zgrania sztabu oraz nawyków w planowaniu przez oficerów kierujących poszczególnymi komórkami sztabu.

II. KONCEPCJA ZNOWELIZOWANYCH DOKUMENTÓW PLANOWANIA SZKOLENIA NA SZCZEBŁACH: OKRĘG - KOMPANIA.

W Inspektoracie Szkolenia MON opracowano ostatnio koncepcję znowelizowanych dokumentów planowania szkolenia. Projekt ten ma być po dyskusji wprowadzony w życie na rok szkolny 1970/71.

Znowelizowane dokumenty planowania w wojskach operacyjnych będą obejmować:

- ~~dokumentacji~~ ^{wzory} planowania szkolenia od szczebla okręgu do kompanii /baterii/;
- wzory sprawozdawczej dokumentacji szkoleniowej dla szefostw rodzajów wojsk i służb MON oraz dla sztabów okręgów wojskowych;

- zasady ewidencji szkoleniowej wraz z odpowiednimi wzorami dla poszczególnych szczebli dowodzenia.

1. Mysł przewodnia w opracowaniu znowelizowanych dokumentów.

a/ Na odcinku dokumentacji planowania szkolenia.

Mysłą przewodnią nowelizacji jest: ujednoczenie dokumentacji planowania; wydajne skrócenie dokumentów planowania szkolenia na poszczególnych szczeblach dowodzenia; usystematyzowanie konkretnych zamierzeń szczebla centralnego, które powinny znaleźć odbicie w planach szkolenia poszczególnych niższych szczebli dowodzenia.

W znowelizowanych dokumentach planowania szkolenia przewidyje się główny akcent położyć na dokumenty opracowywane w formie graficznej, które zawierałyby koncepcję reprezentowanego problemu szkoleniowego. Dokumenty te z jednej strony mają zapewnić podwładnym dowódcom krótkie i zwięzłe przedstawienie przełożonym kierunków działania określonego dowództwa i sztabu na odcinku realizowania konkretnych zadań szkoleniowych, z drugiej zaś strony - mają stanowić przewodnik każdego dowódcy i sztabu w kierowaniu procesem szkolenia wojsk.

Przy graficznym ujmowaniu całościowych problemów planowania z uwagi na ilość zagadnień, które będą w nich zawarte, przewidyje się opracowywanie wyczerpującej legendy.

Szczególne odzwierciedlenie w znowelizowanych dokumentach planowania szkolenia znajdzie problem doskonalenia dowództw, sztabów i kadry. W problemie tym uwzględnione zostaną formy i zasady doskonalenia sztabów i kadry w oparciu o realne przesłanki obciążenia oficerów zadaniami organizacyjnymi i szkoleniowymi na poszczególnych szczeblach dowodzenia. Doskonalenie sztabów zenierza się przedstawić na bazie wszystkich zamierzeń, w których sztaby i kadra doskonalić się będą w dowodzeniu, a więc:

- szkolenie zbiorowe;
- treningi sztabowe;
- ćwiczenia dowódczo - sztabowe /w tym na mapach i szkieleto-
letowe/;
- ćwiczenia z oznaczonymi wojskami i taktyczne z wojskami;

- kursy metodyczno - szkoleniowe.

Doskonalenie sztabów i kadry stanowić będzie podstawowy dokument planów szkolenia na szczeblach od okręgu do oddziału włącznie.

W planach szkolenia na każdym szczeblu dowodzenia zawarte zostaną tylko podstawowe dokumenty, natomiast przewiduje się wyłączyć z nich dokumenty robocze, pomocnicze, rozdzielniki itp.

b/ Na odcinku dokumentacji sprawozdawczości.

Wzory sprawozdawczości w nowej wersji dotyczyć będą ~~całkowicie~~ całości kształtu szkolenia tylko szczebla okręgu, DWL oraz szefostw rodzajów wojsk i służb MON. Nie przewiduje się ustalania wzorów sprawozdawczości dla szczebla ZT i oddziałów, gdyż zgodnie z obowiązującymi zasadami szczebel centralny ustala tylko częstotliwość sprawozdań szkoleniowych dla wszystkich szczebli dowodzenia, natomiast konkretne wzory sprawozdań określa każdy szczebel dla bezpośrednio podległych jednostek.

c/ Na odcinku dokumentacji ewidencyjno - szkoleniowej.

W zakresie ewidencji szkoleniowej, główną uwagę zamierza się zwrócić na szczebel: pułk - batalion - kompania.

Na szczeblu ZT, okręgu, szefostwa, sztabu rodzaju sił zbrojnych przewiduje się wprowadzenie odpowiedniego, skróconego zapisu wyników ćwiczeń, kontroli, inspekcji, wizyt szkoleniowych przełożonych, które ^{to zapisy} stanowiąby podstawę do prowadzenia wszelkiego rodzaju okresowych analiz szkolenia, mogących stanowić podstawę do opracowywania sprawozdań.

Jako zupełnie novum zamierza się wprowadzić specjalny dział w ewidencji oraz konkretne wzory do ewidencjonowania szkolenia oficerów oraz pododdziałów rezerwy, przeszkolonych w poszczególnych sztabach, czy też oddziałach.

2. Proponowany charakter dokumentów planowania szkolenia na poszczególnych szczeblach dowodzenia.

Na szczeblu OW.

W celu nadania każdemu planowi szkolenia większych cech konkretności przewiduje się, iż wytyczne do szkolenia mogą być wydawane na szczeblu centralnym, a na szczeblu OW podstawowym dokumentem byłby:

- 1) Plan realizacji dyktujących zadań szczebla centralnego i zadań d[odatkowo] OW
- 2) Plan doskonalenia dowódców i oficerów z legendą (szkolenia)
- 3) Plan realizacji zarządzeń, zamiarów, rozkazów, itp. (szkolenia)

ad 1) "plan realizacji dyrektywnych zadań szczebla centralnego oraz zadań d-cy OW".

Przewiduje się, że w dokumencie tym zadania będą precyzowane głównie dla dowódców sztabów i wojsk szczebla bezpośrednio podległego bez konkretyzowania ich aż do oddziału, czy też pododdziału włącznie. Taki kierunek działania jest niezbędny w związku z wydaniem nowych programów, które regulują prawie w pełni wszystkie problemy szkoleniowe od pojedynczego żołnierza do szczebla oddziału włącznie. W związku z tym w wymienionym dokumencie /i w pozostałych dokumentach planu szkolenia/ nie będą mogły w żadnym wypadku występować powtórnie ustalenia, które zostały już raz ujęte w programach szkolenia.

Dokument ten będzie zawierał zadania i sposoby ich realizacji dla sztabu i dowództw rodzajów wojsk okręgu, związków taktycznych oraz samodzielnych oddziałów podległych okręgowi.

Drugim dokumentem planu szkolenia na szczeblu OW będzie:

ad 2) "plan doskonalenia dowództw i sztabów" wraz z legendą /schematy/.

Dokument zawierałby wszystkie zamierzenia dotyczące doskonalenia dowództw i sztabów, a więc: treningi i ćwiczenia dowódczo - sztabowe, ćwiczenia z oznaczonymi wojskami oraz ćwiczenia z wojskami. Wynika z powyższego, że dokument ten łączyłby w sobie elementy doskonalenia dowództw i sztabów /okręgu oraz związków taktycznych/ jak również elementy przygotowania taktyczno - operacyjnego wojsk okręgu /rodzaju sił zbrojnych/.

W dokumencie tym zawarte zostałyby zamierzenia dowódcy OW /rodzaju sił zbrojnych/, a dotyczące bezpośrednio podległego sztabu i podległych służb oraz dowództw i sztabów ZT oraz samodzielnych oddziałów okręgu.

Dokument ten, wykonany w formie graficznej, pokazywałby w kalendarzowym porządku terminy poszczególnych zamierzeń, ich tematy oraz skład ćwiczących dowództw, sztabów oraz jednostek.

Legenda do planu zawierałaby natomiast cele szkoleniowe do poszczególnych zamierzeń, szczegółowe zagadnienia, skład sił i środków do każdego zamierzenia oraz materiałowe zabezpieczenie.

Dokument ten uwzględniałby również zamierzenia szkoleniowe

zorganizowane w formie ćwiczeń dla jednostek uzupełnianych rezerwą.

Kolejnym dokumentem planu szkolenia na szczeblu OW /rodz. sił zbrojnych/ byłyby:

od 3. "plan realizacji zasadniczych zamierzeń szkolenia bojowego oraz pracy partyjno - politycznej" /schemat/.

W dokumencie tym zawarte będą zamierzenia szkoleniowe typu pomocniczo - zabezpieczającego realizację głównych zadań o charakterze taktyczno - operacyjnym, a mianowicie:

- ćwiczenia specjalistyczne bez udziału ogólnowojskowych ZT oraz zamierzenia szefostw rodzajów wojsk;
- ważniejsze zamierzenia pracy partyjno - politycznej;
- przeszkolenie rezerw osobowych;
- narady, odprawy, konferencje;
- konkursy i zawody;

W dokumencie tym wymienione byłyby tylko nazwy zamierzeń, osoby odpowiedzialne za ich przeprowadzenie, terminy i miejsce realizacji. ~~szkolenia~~

Z dokumentu tego wyłączone byłyby wszystkie treningi i ćwiczenia dowódczo - sztabowe, ćwiczenia z oznaczonymi wojskami oraz ćwiczenia z wojskami.

Kolejnym dokumentem na szczeblu OW ma być:

od 4. "konceptja wykorzystania środków materiałowych".

Dokument ten dotyczyłby zabezpieczenia szkolenia wojsk OW z wyodrębnieniem środków przeznaczonych na szkolenie rezerw osobowych. Konceptja ma zawierać globalny podział kilometrów na wozy bojowe i pojazdy mechaniczne, globalny podział amunicji i globalny podział deficytowych środków pozoracji pola walki.

Na szczeblu ZT.

W skład planu szkolenia na szczeblu związku taktycznego wchodziłyby następujące zasadnicze dokumenty:

- plan realizacji zadań dowódcy OW oraz zadań dowódcy ZT;
- plan doskonalenia dowództw i sztabów oraz zasadniczych

zamierzeń szkolenia taktycznego wraz z legendą;

- plan zasadniczych zamierzeń szkolenia bojowego oraz pracy partyjno - politycznej;
- koncepcja wykorzystania środków materiałowych na zabezpieczenie wojsk ZT.

Treść wyżej wymienionych dokumentów identyczna jak w dokumentach na szczeblu OW /wymienionych wyżej/.

Dopuszcza się możliwość opracowywania dokumentów pomocniczych do ewentualnego wykorzystania w procesie szkolenia wojsk. Do tego rodzaju dokumentów można zaliczyć:

- wszelkiego rodzaju rozdzielniki na środki materiałowe /kilometry, motoresursy, amunicja, środki pozoracji pola walki/;
- przydział lotnictwa bojowego i śmigłowców na zabezpieczenie zamierzeń szkoleniowych organizowanych przez ZT;
- ramowy plan szkolenia podoficerów na dowódców plutonów;
- ramowy plan doskonalenia oficerów i podchorążych rezerwy bez przydziałów mobilizacyjnych;
- ramowy plan powoływania podoficerów i szeregowców rezerwy na ćwiczenia wojskowe;
- ramowy plan przeszkalania studentów w jednostkach;
- plan wykorzystania wojsk na rzecz sił zbrojnych;
- podział na grupy szkoleniowe do zajęć zbiorowych organizowanych na szczeblu ZT oraz programy szkolenia poszczególnych grup;
- plan kontroli podległych wojsk;
- plan sprawdzenia gotowości alarmowej;
- indeks wyników inspekcji i kontroli służący do analizy procesu szkolenia.

Na szczeblu oddziału /samodz. pododdz./

W rocznym planowaniu szkolenia na szczeblu oddziału /samodzielnego pododdziału/ w odróżnieniu od szczebli OW i ZT występuje pewna specyficzna dla tego szczebla dowodzenia cecha, wynikająca z tego, że oprócz różnych wspólnych dla wszystkich

szczebli czynników stanowiących podstawę do prac planistycznych jest czynnik realizacji konkretnego programu szkolenia. Tym samym charakter i forma niektórych dokumentów planu szkolenia opracowywanych przez szczebel oddziału /samodzielnego pododdziału/ z jednej strony nie wymaga szerokiego opisywania pewnych ustaleń, z których znaczna część zawiera program szkolenia, z drugiej zaś strony koniecznym staje się opracowanie dokumentów, które zapewniałyby podległym pododdziałom właściwą realizację tego programu z uwzględnieniem możliwości i konkretnych warunków oddziału.

W skład planu szkolenia oddziału /samodzielnego pododdziału/ wchodziłyby następujące zasadnicze dokumenty / nazwy robocze/.

- a/ plan doskonalenia dowództwa sztabu i kadry pułku oraz realizacji podstawowych ćwiczeń taktycznych.

Dokument ten opracowany graficznie zawierałby podobnie jak i na szczeblu związku taktycznego zamierzenia związane z doskonaleniem dowództw i sztabów /treningi i ćwiczenia dowódczo - sztabowe, ćwiczenia z oznaczonymi wojskami i ćwiczenia taktyczne z wojskami, w których pułk bierze udział/, zamierzenia dotyczące doskonalenia sztabu i kadry własne oraz ćwiczenia batalionowe /dywizjonowe/, kompanijne /bateryjne/ zgrywające i kompleksowe.

- b/ Plan realizacji zasadniczych zamierzeń szkolenia bojowego oraz pracy partyjno - politycznej.

Forma i treść dokumentu podobna jak na szczeblu ZT uwzględniająca wszystkie zasadnicze zamierzenia nakazane dla oddziału przez szczebel nadrzędny oraz zamierzenia własne /oprócz zamierzeń ujętych w w/w dokumencie/.

Ponadto dokument ten musi cechować konkretność. Nie mogą tu mieć miejsca jakieś ogólnikowe sformułowania, bliżej nie sprecyzowane terminy oraz określenia typu "wyznaczony pododdział", "wyznaczeni żołnierze" itp.

Doświadczenia lat ubiegłych wykazują, że do tego dokumentu sztaby poszczególnych oddziałów starały się wtłoczyć olbrzymią masę zamierzeń, nie wyselekcjonowanych, nieraz o mniej znaczącym charakterze, lub też zamierzeń bez konkretnych terminów, których realizacje przewidywały odrębne plany np: kontrole, sprawdzenie gotowości alarmowej itp. W wyniku tego plan szkolenia stawał się obszerny /nieraz 200 pozycji/, nieprzejrzysty, ztracał charakter

zasadniczych zamierzeń i wątpliwa była jego wartość użytkowa.

c/ Koncepcja rozdziału i wykorzystania limitów środków materiałowego zabezpieczenia szkolenia.

Forma i treść podobna jak na szczeblu ZT.

b/ Dokumenty pomocnicze, które nie wchodziłyby do planu szkolenia.

- program doskonalenia kadry zawodowej uwzględniający szkolenie doskonalące i doskonalące - bieżące oprócz zamierzeń ujętych w planie jak pkt a. W dokumencie tym umieszcza się tematykę, zagadnienia, cel metody, siły i środki, terminy;
- diagramy szkoleniowe /wykresy/ uwzględniające miesięczne rozbięcie przedmiotów, tematów, godzin i zastępujące w znowelizowanych dokumentach planowania dalsze plany przedmiotowo - tematyczne. Diagramy byłyby wykonywane dla poszczególnych pododdziałów lub grup pododdziałów w zależności od okresu wcieleni poborowych, rodzajów wojsk i specjalności;
- ramowe plany strzelań z wozów bojowych, broni strzeleckiej i artylerii;
- roczny plan eksploatacji i remontu wozów bojowych;
- rozdzielniki środków materiałowego zabezpieczenia szkolenia;
- plan wykorzystania obiektów szkoleniowych.

Na szczeblu pododdziału

- a/ Sztab batalionu /dywizjonu/ planowałby szkolenie tak jak dotychczas - na miesiąc. Na podstawie rocznych i miesięcznych dokumentów planowania otrzymywanych ze sztabu pułku oraz obowiązującego programu szkolenia sztab batalionu opracowywałby w skali miesiąca następujące dokumenty:
- plan zamierzeń szkolenia bojowego i politycznego;
 - plan szkolenia i doskonalenia kadry zawodowej /tylko te sztaby batalionów /dywizjonów/, które prowadzą to szkolenie/ oraz plan doskonalenia podoficerów służby zasadniczej;

- diagramy szkoleniowe uwzględniające tygodniowe rozbi-
cie przedmiotów, tematów i godzin dla poszczególnych
pododdziałów batalionu /dywizjonu/;
 - przydział środków materiałowego zabezpieczenia szkole-
nia pododdziałów;
 - plan pełnienia służb i wart.
- b/ Na szczeblu kompanii /baterii/ opracowywanoby tak jak
dotychczas następujące dokumenty;
- kalendarzowy miesięczny plan szkolenia kompanii
/baterii/;
 - podział godzin kompanii /baterii/ opracowywany na
tydzień;
 - miesięczny plan eksploatacji wozów bojowych - tylko
w kompaniach /samodzielnych plutonach/ czołgów.

III. ZASADNICZA PROBLEMATYKA ZAWARTA W WYTYCZNYCH ORGANIZACYJNYCH DOTYCZĄCYCH SZKOLENIA TAKTYCZNO - OPERACYJNEGO NA 1970 ROK.

Zgodnie z dyrektywą ministra obrony narodowej dotyczącą szkolenia sił zbrojnych na 1970 r. za kierunkową treść szkolenia wojsk operacyjnych przyjęto problematykę uwzględniającą stopniowe bądź gwałtowne narastanie zagrożenia i wszczęcie konfliktu zbrojnego, wymagającą podejmowanie szeregu przedsięwzięć w zakresie mobilizacyjnego i operacyjnego rozwinięcia wojsk oraz kierowania ich działaniami w różnych warunkach użycia, jak i bez broni masowego rażenia.

Przegrupowanie i wejście do bitwy z marszu uważa się nadal za jeden z zasadniczych tematów szkoleniowych.

Stosownie do tego sprawę gotowości alarmowej i mobilizacyjnej nakazuje się łączyć harmonijnie z działaniami bojowymi wojsk, a ćwiczenia z wojskami traktuje się z jednej strony jako czynnik zwiększający i weryfikujący gotowość alarmową i mobilizacyjną, z drugiej zaś - jako podsumowanie i sprawdzian wszechstronnie rozumianej gotowości bojowej.

Poleca się doskonalić wszystkie formy działań zaczepnych /natarcie z marszu, z rejonów ¹⁰pożonych w głębi, bój spotkaniowy, pościg/.

W ćwiczeniach zaleca się uwzględniać w niezbędnym stopniu tematykę dotyczącą czasowego przejścia do obrony, a w niej działania opóźniające prowadzone na określonych kierunkach w celu stworzenia dogodnych warunków przejścia do działań zaczepnych.

Podkreśla się konieczność podniesienia roli sztabów wszystkich szczebli jako organów dowodzenia i kierowania procesem szkolenia wojsk. Stosownie do tego w oparciu o naukowe zasady organizacji i kierowania należy ograniczać w pracy sztabów działalność administracyjną przenosząc punkt ciężkości na pełnienie funkcji bojowej i organizacyjno - szkoleniowej.

Dużą uwagę zwraca się na poprawienie organizacji rozpoznania i podniesienia jego wydajności.

Od 1970 roku wprowadza się do szkolenia operacyjno - taktycznego problemu walki elektronicznej. W związku z tym w ćwiczeniach począwszy od związku taktycznego wzwyż, uwzględniać należy konieczność podejmowania przez sztaby najpierw prostych przedsięwzięć, mających na celu mylenie przeciwnika przez likwidację długich rozmów na jednych i tych samych częstotliwościach, a następnie bardziej skomplikowanych w celu wprowadzenia w błąd strony przeciwnej przez maskowanie pracy własnych środków rozpoznania radioelektronicznego i wykorzystywanie pododdziałów zakłóceń. Przewiduje się zapoznać kadrę sztabów operacyjnych i taktycznych z zasadami radioelektronicznego maskowania na specjalnych wykładach oraz organizowanych pokazach sprzętu przeznaczonego do tego celu.

Nakazuje się następnie większy nacisk położyć na mechanizację prac sztabowych w warunkach polowych oraz na szersze korzystanie z dotychczasowych doświadczeń w dziedzinie automatyzacji dowodzenia.

Realizując powyższe należy przystąpić do praktycznego wykorzystywania ^{nie}unifikowanych i sformowanych dokumentów bojowych.

W celu podniesienia dyscypliny szkoleniowej wprowadza się szereg rygorystycznych nakazów, a między innymi obowiązek rozliczania się z realizacji zaplanowanych zajęć. Dowódcy rozliczają się przed swoimi przełożonymi /od kompanii do dywizji włącznie/.

W zakresie szkolenia taktycznego określa się następujące głębokości rozmachu ćwiczeń:

- dla kompanii - nie więcej niż 20 - 30 km
- dla batalionu - 40 - 50 km
- dla pułku - 60 - 80 km
- dla dywizji - 100 - 120 km

Ponadto wytyczne określają następującą częstotliwość ćwiczeń na szczeblu związku taktycznego i oddziału.

1. Ćwiczenia dowódczo - sztabowe nie mniej niż jeden raz w roku z każdym sztabem pułku, brygady, dywizji.
2. Ćwiczenia taktyczne z wojskami:

- z pułkami zmechanizowanymi i czołgów dywizji o stałej gotowości bojowej - jedno ćwiczenie na 2 lata;
- z pułkami w dywizjach skadrowanych i szkolnych - jedno ćwiczenie na 3 lata;
- z dywizjami pancernymi i zmechanizowanymi o stałej gotowości bojowej - jedno ćwiczenie na 2 lata;
- z dywizjami szkolnymi - jedno ćwiczenie na 3 lata;
- z dywizjami skadrowanymi - jedno ćwiczenie na 4 lata.

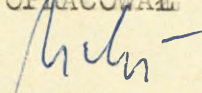
W latach, w których nie będą prowadzone dywizyjne ćwiczenia z wojskami, z dywizjami o stałej gotowości bojowej należy prowadzić ćwiczenia szkieletowe z oznaczonymi wojskami.

W zakresie szkolenia kadry wytyczne nakazują poprzedzać każde ćwiczenie z wojskami - treningiem sztabowym oraz ćwiczeniem szkieletowym ze środkami łączności w terenie. Przy czym treningi sztabowe mają się odbywać co najmniej jeden raz na kwartał. Warunkiem także do przeprowadzenia ćwiczenia z wojskami jest uzyskanie w czasie ćwiczenia szkieletowego pozytywnej oceny. Bowiem sztab, który w ćwiczeniu szkieletowym otrzyma ocenę niedostateczną nie powinien być dopuszczony do dowodzenia w ćwiczeniach z wojskami. Z takim sztabem nakazuje się przeprowadzić dodatkowe zajęcia z zakresu zagadnień słabo opanowanych, aby mieć gwarancję, że będzie on zdolny do dowodzenia wojskami podczas ćwiczeń.

Na zakończenie należy stwierdzić, że koncepcja znowelizowanych dokumentów planowania szkolenia jest w trakcie dyskusji na szczeblu dowództw rodzajów sił zbrojnych, rodzajów wojsk i służb oraz będzie przedyskutowana w wojskach, a następnie po uwzględnieniu uwag wprowadzona w życie.

Wydrukowano w 4 egz.
Egz. nr 1-4 Bibl. Tajna
Wyk. płk. R. Sielecki
Druk E.K. dnia 22.05.70 r.
Nr ks. PF817/1731/WW
Kor. W.H.

OPRACOWAŁ

płk dypl. R. SIELECKI